

Mail 28 mei 2020

Ingekomen: Registratienummer:

Van:

Verzonden: donderdag 28 mei 2020 21:53

Aan:

Onderwerp: 100 Nederlandse gemeenten steunen oproep om 500 vluchtelingenkinderen op te vangen in Nederland

Geacht College van burgemeester en wethouders, geachte gemeenteraad,

Graag stellen wij u middels dit bericht op de hoogte van de nieuwe ontwikkelingen rond de campagne **#500kinderen**.

Het is fantastisch om te zien dat een groeiend aantal gemeenten zich uitspreekt voor opvang in Nederland van alleenreizende kinderen die in Griekse vluchtelingenkampen moeten verblijven. De *Coalition of the Willing* groeit hard en telt nu **ruim 100 gemeenten!** Op dit [kaartje](#) kunt u een geactualiseerd overzicht vinden van alle gemeenten die zich hebben uitgesproken, omdat zij zich het lot van deze kinderen aantrekken. Deze gemeenten vertegenwoordigen samen **ruim 8 miljoen inwoners**. Bijgevoegd vindt u het persbericht, waarmee wij aandacht vragen voor deze 100 gemeenten.

Daarnaast worden o.a. in Haarlem en Harlingen op **donderdagavonden fysieke stiltedemonstraties** op afstand georganiseerd van 20.00 uur tot 20.45 uur, met de protestborden #500kinderen en #weeswelkom. In Den Haag en Amsterdam worden op donderdag 4 juni ook fysieke demonstraties georganiseerd.

Het is heel belangrijk dat nieuwe gemeenten zich blijven uitspreken en daarom vragen wij uw hulp om dit onderwerp te bespreken in uw College of Raad en/of om uw collega's bij andere gemeenten op te roepen zich ook aan te sluiten. Daarnaast kan u een fysieke demonstratie organiseren in uw gemeente, zoals bijvoorbeeld Harlingen en Den Haag doen.

Uw steun helpt enorm bij het opvoeren van de **druk op het kabinet**. Binnenkort bespreken de woordvoerders van asiel en migratie dit onderwerp in de **Tweede Kamer**. Vandaar dat wij namens 15 noodhulp- en kinderrechtenorganisaties **een brief** hebben gestuurd aan deze woordvoerders en de staatssecretaris. U vindt de brief hier bijgevoegd.

Wij hopen dat ook Nederland, net als 11 andere Europese landen, gehoor zal geven aan de oproep van Griekenland om deze kinderen over te nemen vanuit de vluchtelingenkampen, omdat Griekenland niet in staat is deze kinderen opvang en bescherming te bieden. Terwijl Nederland wél de capaciteit en expertise heeft om deze kinderen nu op te vangen. Onze partnerorganisaties in Griekenland, die met deze kinderen werken, benadrukken steeds de urgentie van overplaatsing. De kinderen hebben **geen tijd om te wachten** op lange termijn oplossingen.

Dat het draagvlak voor de opvang van deze kinderen in Nederland bestaat is duidelijk. Dat heeft u, door massaal gehoor te geven aan deze oproep, ook laten zien. Het stemt ons tevens optimistisch dat in een groot aantal gemeenten óók CDA-fracties positief hebben gestemd, hetgeen belangrijk is voor een doorbraak in het kabinet.

Daarom gaan wij door!

Mocht u collega's bij andere gemeenten willen mobiliseren om zich ook uit te spreken en aan te sluiten bij de *Coalition of the Willing*, of mocht u een fysieke demonstratie willen organiseren, neem gerust contact met ons op voor extra informatie.

Met vriendelijke groet,

VluchtelingenWerk Nederland, Defence for Children en Stichting Vluchteling,

Aan: Woordvoerders asiel en migratie in de Tweede Kamer
cc: Mevr. Broekers-Knol, Staatssecretaris voor Justitie en Veiligheid

Betreft: Opvang kwetsbare kinderen uit Griekse vluchtelingenkampen
Datum: 27 mei 2020

Geachte woordvoerders,

100 Nederlandse gemeenten¹ hebben een duidelijk statement gemaakt. Zij roepen het kabinet op om alleenstaande kinderen uit de overvolle vluchtelingenkampen in Griekenland over te nemen. Het kabinet weigert echter vooralsnog. Volgens de staatssecretaris zou gehoor geven aan het dringende verzoek van Griekenland om 2500 kwetsbare kinderen in Europa te herverdelen, een ‘ad hoc’ oplossing zijn – alle draagvlak in Nederland ten spijt.

Twaalf Europese landen hebben inmiddels toegezegd een aantal alleenstaande minderjarigen op te nemen, Luxemburg en Duitsland hebben al kinderen verwelkomd. De Nederlandse houding staat in sterk contrast met de Europese solidariteit die deze landen laten zien. De door de staatssecretaris toegezegde hulp bij het opzetten van een voogdijstelsel is geen alternatief voor acute relocatie van kwetsbare kinderen. Door de complexe problematiek waren eerdere, vergelijkbare pilotprojecten niet succesvol.

De houding van de Nederlandse regering in reactie op de noodkreet van Griekenland baart onze organisaties grote zorgen. Niet alleen vanwege de urgente noden van deze kinderen maar ook omdat Nederland zo de bescherming van vluchtelingen in Europa afschuift op landen aan de buitengrenzen met de zwakste schouders. De huidige crisis vraagt juist om solidariteit in Europa, zowel onderling als met de meest kwetsbaren die op zoek zijn naar bescherming. Wij hopen dat ook Nederland zich alsnog bereid zal tonen om alleenstaande kinderen op te vangen.

Wij verzoeken u om de urgente noodzaak voor relocatie van alleenstaande kinderen uit Griekenland - en aansluiting bij de andere Europese landen die wél meedoen – te bepleiten bij de staatssecretaris. De argumentatie om géén kinderen over te nemen is volgens onze organisaties onhoudbaar:

1. Veilige opvang van alleenstaande kinderen op de vlucht is acuut nodig;
2. Het voogdijplan is niet overtuigend en geen alternatief voor de oproep vanuit Griekenland;
3. Relocatie is niet ‘ad hoc’, maar een Europese oplossing verankerd in Europees recht en beleid: 12 Europese landen doen wél mee;
4. Het draagvlak in Nederland is groot. 100 gemeenten willen dat Nederland kinderen opneemt en er is brede, maatschappelijke steun.

1. Veilige opvang alleenstaande kinderen acuut nodig

Alleenstaande kinderen op de vlucht zijn extreem kwetsbaar. Al jaren verschijnt het ene na het andere alarmerende rapport² over de humanitaire crisis in de kampen in Griekenland. Een crisis waar kinderen de dupe van zijn. In kamp Moria op Lesbos zitten meer dan 18.000 asielzoekers, waarvan 40% kind, vast in een kamp dat slechts plek heeft voor 2.800 mensen. Op de eilanden verblijven

¹ <https://www.google.com/maps/d/embed?mid=1dhT8ggO1FQLJ7UQmKK5tKklaxzGluz3&ll=53.25774593778376%2C-8.87602445&z=8>

² <https://www.hrw.org/news/2020/03/04/ngos-urgent-call-action-eu-member-states-should-commit-emergency-relocation>;

[https://www.oxfamnovib.nl/Files/rapporten/2019/2019-01%20Greece%20media%20briefing_FINAL-embargo%20notice%20\(1\).pdf](https://www.oxfamnovib.nl/Files/rapporten/2019/2019-01%20Greece%20media%20briefing_FINAL-embargo%20notice%20(1).pdf);

<https://www.unicef.nl/nieuws/2019-11-29-recordaantal-gevluchte-kinderen-in-griekenland>.

momenteel 1800 alleenstaande kinderen. In heel Griekenland gaat het om minstens 5.500 alleenstaande kinderen.

Via onze Griekse partners horen wij schrijnende verhalen over misbruik, uitbuiting en gedwongen prostitutie. Kinderen snijden zichzelf om angst en stress te reguleren. Er zijn verschillende suïcidepogingen gemeld³ en sommige kinderen zijn gestopt met praten. Tentjes staan tussen het open riool, er is nauwelijks medische zorg en de trauma's stapelen zich op. Jarenlang overleven in dergelijke barre omstandigheden zonder bescherming van een volwassene, brengt ongelooflijk veel schade toe. Recentelijk berichtte *Human Rights Watch* bovendien over 276 alleenstaande kinderen die in slechte en onhygiënische omstandigheden vast zitten in politiecellen en gevangenissen, tussen volwassenen en zonder bescherming⁴ op het Griekse vaste land. UNICEF riep al eerder op om kinderen te vrijwaren van detentie, vanwege de COVID-19 pandemie.⁵

Het Europees Parlement stelt in een recente briefing over de situatie in de Griekse vluchtelingenkampen⁶ treffend: 'Kinderen zijn, ongeacht hun status, situatie of vluchtreden, bovenal kind.' Hun rechten zijn gewaarborgd in tal van internationale en Europese verdragen en protocollen. Maar deze waarden en rechten zijn een wassen neus in de Griekse vluchtelingenkampen. Relocatie van kwetsbare kinderen naar andere lidstaten is derhalve '*urgently needed*', aldus het Europees Parlement.

2. Voogdijplan niet overtuigend en geen kortetermijnoplossing

Wij hebben kennisgenomen van het voornemen c.q. aanbod van de staatssecretaris om Griekenland te helpen bij het opzetten van een voogdijsysteem. Een dergelijk lange termijnproject is geen alternatief voor acute relocatie van kwetsbare kinderen. Des te meer omdat eerdere, vergelijkbare pilotprojecten niet succesvol waren. Zowel in 2010 als in 2015-2017 is geprobeerd om met Europese gelden de situatie rondom voogdij beter te organiseren, maar dit heeft niet geleid tot structurele verbeteringen.

De Griekse hulporganisatie Metadrasi liet ons weten dat relocatie de allerhoogste prioriteit moet hebben nu. Het vinden van voldoende geschikte voogden is in dit land - met haar eigen problematiek en grote aantallen alleenstaande vluchtelingen - een welhaast onmogelijke opgave. Er zijn te veel kinderen die nu acuut bescherming nodig hebben. Metadrasi werkt samen met Nidos en heeft eerder in een door de Europese Commissie gesteund project een grote inspanning heeft geleverd om pleeggezinnen voor alleenstaande kinderen te vinden. Dit heeft sinds de aanvang in 2016 slechts voor 95 kinderen geleid tot plaatsing in een gezin⁷. Ook de organisatie *European Lawyers in Lesvos* toont zich, onder andere op grond hiervan, kritisch over de haalbaarheid van het plan van de Nederlandse regering. Wij vinden het dan ook bijzonder zorgelijk dat dit plan het Nederlandse antwoord lijkt te zijn op het Griekse verzoek om relocatie en directe, veilige opvang van alleenstaande kinderen.

3. Relocatie is niet 'ad hoc' maar een Europese oplossing verankerd in Europees recht

Het argument van de staatssecretaris dat het overnemen van een deel van de kinderen een 'ad hoc oplossing' zou zijn is – menen wij - onhoudbaar. De relocatie die nu gaande is, is een Europees initiatief gebaseerd op Europees recht en verankerd in Europees beleid. Eurocommissaris Johansson is vanuit de Europese Commissie belast met de coördinatie van de relocatie.⁸ In de eerder aangehaalde briefing⁹ baseert het Europees Parlement de relocatie van alleenstaande kinderen op artikel 78 lid 3 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VwEU). Dit artikel is eerder gebruikt als grondslag voor de relocatie in 2015 en 2016. Elf andere landen hebben hier gehoor aan gegeven en reppen niet van ad hoc oplossingen maar van solidariteit met Griekenland

3 <https://www.artsenzondergrenzen.nl/verhalen/kinderen-die-niet-meer-praten/>

4 <https://www.hrw.org/news/2020/05/19/greece-move-migrant-children-safety>

5 <https://www.unicef.org/press-releases/children-detention-are-heightened-risk-contracting-covid-19-and-should-be-released>

6 [https://www.europarl.europa.eu/ReqData/etudes/BRIE/2020/651917/EPRS_BRI\(2020\)651917_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/ReqData/etudes/BRIE/2020/651917/EPRS_BRI(2020)651917_EN.pdf)

7 Gesprek VluchtelingenWerk en [Metadrasi](#), mei 2020

8 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_406

9 Zie noot 1

(art 80 VwEU). Duitsland en Zwitserland baseren hun beslissing daarnaast op de humanitaire clausule (17 lid2) van de huidige Dublinverordening.

Daarnaast zijn Europese en internationale instituties betrokken bij de relocatie. Het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA) heeft een document gepubliceerd¹⁰ met handvatten voor lidstaten ten behoeve van de praktische uitwerking van de relocatie. IOM, UNICEF en UNHCR hebben in een gezamenlijke publicatie¹¹ waarborgen uitgewerkt. Het Europese agentschap EASO faciliteert de daadwerkelijke relocatie¹²; de eerste kinderen zijn inmiddels gearriveerd in Luxemburg en Duitsland.

4. Breed draagvlak in Nederland

Het draagvlak voor het opnemen van deze kinderen is groot en de roep om actie eensgezind. Inmiddels hebben 100 gemeenten¹³ in Nederland een duidelijk statement gemaakt: Nederland moet óók een deel van deze kwetsbare kinderen overnemen. Ook de provincies Utrecht, Noord-Holland en Drenthe sloten zich aan. Samen met vele artsen, mensenrechten- en hulporganisaties, (oud)politici, geestelijk leiders, wetenschappers en prominenten¹⁴ geven zij een krachtig signaal af aan de politiek: Toon solidariteit in Europa, met deze kinderen op de vlucht, met Griekenland én met andere landen die mee doen. Elke dag telt!

Namens:

VluchtelingenWerk Nederland
Amnesty International
Kerk in Actie
Defence for Children Nederland
PAX
Stichting Vluchteling
War Child
Save the Children

TEAR
UNICEF Nederland
Stichting Bootvluchteling
OXFAM Novib
Humanistisch Verbond
UAF
Terre des Hommes

---

¹⁰ <https://fra.europa.eu/en/publication/2020/relocation-unaccompanied-children-greece>

¹¹ <https://eea.iom.int/sites/default/files/publication/document/Minimum-Child-Protection-Standards-Identification-Unaccompanied-Separated-Children.pdf>

¹² <https://www.easo.europa.eu/news-events/easo-facilitating-relocation-unaccompanied-minors-greece>

¹³ <https://www.vluchtelingenwerk.nl/wat-wij-doen/vluchtelingenwerk-luidt-de-noodklok-over-de-situatie-griekse-kampen>.

¹⁴ https://www.vluchtelingenwerk.nl/sites/default/files/u32927/oproep_aan_het_kabinet_update_20_mei_0.pdf

VluchtelingenWerk Nederland, Defence for Children en Stichting Vluchteling:

100 gemeenten willen vluchtelingenkinderen uit Griekenland opvangen

100 Nederlandse gemeenten roepen het kabinet op alleenstaande kinderen uit de overvolle vluchtelingenkampen in Griekenland over te nemen. Het verzet onder gemeenten tegen de weigering van het kabinet om vluchtelingenkinderen in Nederland op te vangen, verdubbelde in een maand. De 100 gemeenten hebben samen ruim 8 miljoen inwoners.

De gemeente Brunssum is de 100e gemeente die zich, bij monde van burgemeester, college en/of gemeenteraad bij de coalitie van welwillende gemeenten heeft aangesloten. Gemeenten die zich aansluiten bij de coalitie doen een appèl op het kabinet om ook kinderen in Nederland op te vangen of zijn bereid een deel van de kinderen in hun gemeente op te vangen.

Zo sloten ook Waddinxveen, Kapelle, Noordenveld en Hattem zich in de afgelopen dagen bij de coalitie aan. Naast gemeenten laten ook provincies van zich horen. De provincies Noord-Holland, Utrecht en Drenthe zijn voor opvang in Nederland. Vandaag stemmen onder meer de gemeenteraden van Noordoostpolder, Roosendaal, Dronten, Terneuzen en Krimpenerwaard over aansluiting bij de coalitie.

Oproep aan andere gemeenten

Deze brede steun onder gemeenten en provincies laat duidelijk zien dat er groot draagvlak is in de Nederlandse samenleving voor het overnemen van deze kinderen, zeggen VluchtelingenWerk Nederland, Defence for Children en Stichting Vluchteling. "Het draagvlak voor het opnemen van deze kinderen blijft groeien en de roep om actie is eensgezind. Inmiddels hebben 100 gemeenten in Nederland een duidelijk statement gemaakt. Nederland moet óók een deel van deze kwetsbare kinderen overnemen. We roepen gemeenten die nog geen standpunt hebben ingenomen op zich ook aan te sluiten bij de coalitie. Samen kunnen zij een krachtig signaal aan het kabinet afgeven: toon solidariteit in Europa, met deze kinderen op de vlucht, met Griekenland én met andere Europese landen die al wel kinderen opvangen."

Draagvlak blijft hard groeien

Opvallend is dat er ook veel draagvlak is onder lokale afdelingen van partijen die zich landelijk verzetten tegen relocatie van de vluchtelingenkinderen. Zo zijn er 75 lokale CDA-afdelingen die de oproep van de 'Coalition of the Willing' steunen. Afgelopen dinsdag 28 mei deed CDA-wethouder Klaas Valkering (Bergen/ Noord-Holland) in Trouw een oproep aan zijn partij om terug te komen op het standpunt dat er geen kinderen uit Griekenland door Nederland moeten worden opgenomen. Die oproep deed Valkering namens 40 lokale CDA-afdelingen.

Nederlandse plannen niet haalbaar

De door het kabinet toegezegde hulp bij het opzetten van een voogdijsysteem is volgens Nederlandse hulporganisaties geen alternatief voor acute relocatie van kwetsbare kinderen, zo schreven 15 organisaties gisteren in een brief aan de Tweede Kamer. Griekse organisaties tonen zich zeer kritisch over de haalbaarheid van het Nederlandse plan. Zo zijn sinds 2016 voor slechts 95 alleenstaande kinderen Griekse pleeggezinnen gevonden, ondanks grote inspanningen. Het vinden van voldoende geschikte voogden is in dit land, met haar eigen problematiek en grote aantallen alleenstaande vluchtelingen, een welhaast onmogelijke opgave. Er zijn te veel kinderen die nu acuut bescherming nodig hebben.

Steeds meer acties in verschillende gemeenten

Leadzanger Joshua Nolet van ChefSpecial organiseert sinds vorige week een wekelijks online protest, elke maandag om 11.55 uur. Hiermee vraagt de zanger aandacht voor de opvang van 500 vluchtelingenkinderen. Zijn oproep wordt onder meer gesteund door honderden volgers en BN'ers als Ruben van der Meer, Candy Dulfer en Typhoon.

In Harlingen demonstreert de Friese coalitie '500 chorus' elke donderdagavond voor opvang in Nederland. Op 14 mei demonstreerden zo'n 150 mensen in Haarlem voor de opvang van vluchtelingen kinderen en zal ook wekelijks herhaald worden. Ze vormden een menselijke ketting. Op 4 juni organiseert Typhoon een demonstratie in Den Haag. Diezelfde dag volgt een demonstratie in Amsterdam.

- - - Noot voor redactie - - -

Dit is een gezamenlijk persbericht van VluchtelingenWerk Nederland, Defence for Children en Stichting Vluchteling.

Voor meer informatie: Martijn van der Linden, persvoorlichter VluchtelingenWerk Nederland, 0651850191, mvanderlinden@vluchtelingenwerk.nl

Achtergrondinformatie

Europese landen al begonnen met relocatie

Twaalf Europese landen, waaronder Portugal, Frankrijk, België, Kroatië, Ierland, Litouwen, Bulgarije, Finland en Servië, hebben inmiddels toegezegd een aantal alleenstaande minderjarigen op te nemen. Duitsland heeft inmiddels 50 kinderen vanuit Griekenland opgevangen. Luxemburg heeft 12 kinderen geëvacueerd.

Europese Unie

* De Hoge commissaris voor de vluchtelingen Filippo Grandi noemde de omstandigheden in de kampen kort vóór de coronacrisis al 'shocking en shameful'.

* Het Europees Parlement dringt aan op snelle evacuatie en relocatie.

* De LIBE-commissie doet expliciet de oproep om juist in tijden van corona door te gaan met de herverdeling, in het bijzonder ten aanzien van alleenstaande kinderen. Benadrukt wordt dat allerlei oplossingen mogelijk zijn zoals medische checks, quarantainemaatregelen en humanitaire vrijstellingen voor inreizen.

* Het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA) heeft een praktisch document uitgebracht met een stappenplan voor de relocatie van alleenstaande kinderen.

Al eerder trokken andere partijen in Nederland aan de bel

* Artsen zonder Grenzen trok onmiddellijk aan de bel na het eerste bericht van een coronabesmetting op Lesbos.

* In navolging hiervan luidden Nederlandse artsen na hun werk op Lesbos de noodklok. Hun oproep #SOSmoria is in korte tijd door duizenden artsen in heel Europa gedeeld. In verschillende gemeenten werd daarop de noodklok geluid, zoals in Groningen waar de burgemeester een oproep deed aan het kabinet om kinderen op te vangen.

* Via verschillende statements en petitieën maakten Europese vluchtelingenorganisaties, internationale en nationale hulporganisaties alsmede het brede publiek hun grote zorgen kenbaar.